

Szabadság a kolera idején

„Sorakoznak s elfutnak a hetek,
Mintha kórház-szagtól futnának.
Talán nem volt soha ilyen beteg
Az Élet, mely szennyesen bukdos
S nem tud eljutni tiszta kúthoz.”
Ady Endre: A Mindegy átka

Most, e járványnapló leadására készülve egész nap az az Esterházy-bonmot jár az eszemben, miszerint író az, akinek gondot okoz az írás. És ez nem mellékesen Esterházy Péter hetvenedik születésnapján történik velem.

Aligha véletlen, ez a születésnap lenyom, fáj, és bármit is teszek, velem van.

Valójában nem is a jól ismert mondanom merengek, hanem a forrás birtokában az erről szóló, már általam gyártott parafrázisán, miszerint a jogász – nem a törvényszolga, nem a paragrafuskerülő, azt felülről megszlamozó jogi műlesikló, nem a törvény szétmagyarázója, nem is a jogvadász – az az ember, akinek értelmes cél a jog és a jogalkalmazás, és noha igyekezne a jogi jelenségre megoldásként tekinteni, de mivel kapcsolatot keres a jog és a szabadság között, ezért mégis e tárgyiasult forma gondot okoz számára.¹ Mert hogy a jogtalanság szolgálatába állított jog² mutatja meg a problémát,

a gondot: a visszaélés banalitását, az igazságról szólás ilyenkori nehézségét, és hogy a nevében elkövetett összes gyalázat átsugárzik magára a jogra.

A szabadság valóban olyan, mint az éltető levegő és az iható víz. Megléte evidens és kissé unalmas. Gyönyörűségét csak hiánya vagy elvesztése idején érezzük. Mert vannak szabad és vannak szabadságszerető nemzetek. Bizonyos, hogy a szabadok ismerik jobban a szabadság rutinját, de a szabadságszeretők – ilyenek vagyunk a 16. század óta mi, magyarok is – szabadságról szóló beszéde az erőteljesebb. A szabadság himnuszait a zsarnokság gyengülésének idején, esetleg a szabadság fenyegettségének óráján írják. Rákosi és Kádár idején megtanultuk, hogy az alkotmány merő fikció. A pártállam összeomlása pedig azzal kezdődött, hogy a demokratikus ellenzék annyit mondott csak, hogy vegyük komolyan a jogainkat. Másfelől a jog-

¹ Gondolok mindenekelőtt Montesquieu-re és a felvilágosodás jogi elméletén ügyködő nagyjaira. A mai magyarok közül például Sólyom László is azzal keltette fel talán először a figyelmemet, amikor „a jogmentes magánszféráról” mint a szabadság honáról írt, ahogy ugyanez az attitűd áll EKINT-beli kollégáimra.

² „Nincs kegyetlenebb zsarnokság, mint az,

amelyik a törvényesség látszatával, a jog színeiben cselekszik. Amely éppen az áldozatokat megmenteni hivatott jog eszközével végez áldozataival.” (Montesquieu: *A rómaiak nagysága és hanyatlása*, Magyar Helikon, Budapest, 1975.) Az eredetiben Montesquieu úgy fogalmaz, hogy a jog ezen hajótörötteit mintegy a mentésükre szolgáló csónak deszkáival verik agyon. (Köszönet Ádám Péternek.)

állam valóságos összeomlása nem akkor történik meg, amikor az alkotmánybíráskodás vagy az ombudsmani jogvédelem a szemünk előtt szűnik meg, hanem akkor, amikor a társadalom belátja, hogy az alapvető jogaink mindössze díszletelemek egy idegen palotában, ahol mindig a hatalom dönt, és mindig az erősebb kutya baszik. Ez, noha sokan nem tettük bensővé, és nem eszerint élünk, itt van, nem csak közelít.

Halvány, ám beteljesületlen remények:

Az ember olyan lény, aki hiszékeny, életét végig elkíséri a remény. Abban is hihet, hogy vezetői észhez térnek. Vannak államasszonyok és államférfiak, és vannak a hullahalmok árnyékát fürkésző politikai haszonlesők. Az egyik csakis a mentendőt nézi, a másik a mentendő mögött azt is, mit lehet gyorsan és kevés kockázattal hatalomban, uralomban megszerezni, és majd később, a vész elmúltán a világjárvány idején elértéktelenedő jószágok közül bevásároltatni a strómanokkal. Hány vasutat, üzemet, erdőt, földet, távoli üveggolyógyárat, virtuális teret, Balaton-partot lehet einstandolni?

Szóval, államférfi/államasszony is az, akinek a politika a kolera idején önmagában okoz gondot. A többi mind lókupec.

Ilyenkor észszerű remény nélkül megcsalva is reményli az ember, hogy a járvány, ha nem is vezet át a háborúból a tartós békébe, de legalább tűzszünetet jelent, hogy a heccés revolversajtó időleg átkapcsol a rágalom gyalázatából információs üzemmódba. A másik, persze ugyancsak csupán játszi kecsegtetés, hogy a politikailag passzív nem választó, legfeljebb szavazatát fillérekért áru-

ba bocsátó, ezért a politikus számára ilyenkor értéktelen két-hárommillió szegényember átmentése a túlpartra esetleg bekerülhet-e a politikai célok közé.

Három nem bagatell:

1. Szájmaszk viselése akkor kötelező, ha határozott a koronavírus gyanúja – közölte Kásler Miklós. Amennyiben viszont az illető nem járt fertőzött területen, nem érintkezett onnan hazatért emberekkel, ha nincsenek tünetei, akkor nincs is értelme maszkot hordani (március 1.).

2. A magyar állam működése: „NE VISELJEN MASZKOT HA NEM BETEG!” Ezt az állampolgárok-nak címzett, a hiányzó vessző miatt nyelvtanilag távolról sem hibátlan utasítást a Nemzeti Népegészségügyi Központ egy, az Emberi Erőforrások Minisztériumával közös plakáton terjesztette a közösségi médiában, valamint hivatalos felületein. A felszólítás megalapozottságát firtató és megválaszolatlanul hagyott újságírói kérdésekre úgy reagáltak, hogy eltüntették a plakátot! (március 24.). – Az MTI híradása szerint (a hír átengedőjének felelősségre vonásáról egyelőre nincs információnk) Jair Bolsonaro brazil elnök videóban akarta felszólítani az embereket, hogy ne adják fel az eddigi tevékenységüket, mert a gazdaság fontosabb, mint a járvány. Ezt azonban megakadályozta az a bírósági döntés, amely, megállapítva a szövetségi hatóságok felelősségét is, az elnöknek megtiltotta, hogy ilyen tudományosan megalapozatlan üzeneteket küldjön (március 28.).

3. Orbán az EU-val kapcsolatban a kormányrádióban mondta: „Ha már segíteni nem tudnak, mert nem tudnak, akkor legalább ne akadá-

lyozzák a magyarokat a védekezésben.” Azután: „Kínától és a Türk Tanácstól kaptunk segítséget. Így áll ebben a pillanatban a helyzet. Ettől mi még maradunk az EU tagjai. Ez az otthonunk, de látni kell, hogy most nem innen jön a segítség.” Az észak-olaszországi egészségügyi létesítmények túlterheltsége miatt a német légielő olasz betegeket szállít Németországba március 27-én. A légielő repülő intenzív osztályán, amelyet egy Airbus A310 MedEvac típusú repülőgépen rendeztek be, hat súlyos beteg olasz állampolgárt szállítanak Bergamóból Kölnbe (március 27.).

(Március 11.) Az Eötvös Károly Intézetben üldögélünk. A kormány a kivételes jogrendről tárgyal. Már a döntés előtt megszólaltunk, nagyjából így:

Járványveszély esetén a kormány az egészségügyi törvény szabályai szerint is széles cselekvési lehetőséggel rendelkezik. A csoportos megbetegedések megakadályozása érdekében tervezett kormányzati intézkedések ezért az alkotmányos rend szokásos működése mellett járványügyi intézkedések körében rendelkezhet el. Az egészségügyi törvény alapján rendkívüli jogrend bevezetése nélkül is lehetőség van a lakosság mozgásszabadságának korlátozására, a betegek elkülönítésére és karantén elrendelésére (járványügyi ellenőrzés, megfigyelés és zárlat), területek lezárására, nyilvános rendezvények megtartásának megtiltására, iskolák és egyetemek működésének korlátozására és felfüggesztésére. A kormány a járványügyi intézkedések körében arra is kötelezheti az ország területén tartózkodókat, hogy orvosi

vizsgálatnak vessék alá magukat. Ezek az intézkedések önmagukban is súlyosan korlátozhatják az egyén jogait és szabadságait, és megfelelő eszközöket biztosítanak a jelenleginél is súlyosabb helyzet hatékony kezelésére.

A különleges jogrend viszont lehetővé tenné, hogy a kormány rendeleti úton korlátozza az egyének olyan jogait is, amelyek nincsenek közvetlenül kapcsolatban a járványügyi helyzet kezelésével. Különleges jogrend idején például korlátozható a szabad véleménynyilvánítás joga és a tájékozódás a járványügyi helyzetről.

A különleges jogrend bevezetése szükségtelen, a bevezethető jogkorlátozások pedig a járvánnyal szembeni hatékony védekezést – amelyből valamennyi polgár köteles kivenni részét – is akadályozná.

(Március 14.) Leugrunk, csak két napra, Ábrahámhegyre, valami baj van a bojlerrel, ránézünk a házra. Este már a nyaralóban ülünk, amikor Ausztriában élő fiam hív, hogy náluk elrendelték a kijárási korlátozást. Összenézünk, egyfelől hétfőn nekem ATV-s fellépésem lenne, meg két találkozási is, de néhány tüdőgyulladással és egy legionellafertőzéssel a hátam mögött okosabb talán itt maradnunk. Beugrunk a legközelebbi üzletközpontba, veszünk fehérneműt, pár trikót, pulcsit, ennivalót.

Jó döntés, más, jobb itt az életminőség, alig száz méterre a kapunktól már az erdő hív.

(Március 16.) Az ENSZ egészségügyi világszervezete, a WHO tanácsa azt kéri, hogy minden kormány – ideértve az autoriter rendszerekben működőket is; az ENSZ-ben ezek

erős többségben vannak – tegye teljesen transzparenssé a döntéshozatalt, becsületesen tájékoztasson. A hazai kormánymédia ehhez képest a független média maradékát gyalázza, rémhírterjesztéssel vádolja. Az egyiket azért, mert arról beszél, hogy a járvány miatt sokan veszítik majd el az állásukat – ezt éppen a Kossuth Lajos nevét, a sajtószabadság megszállottját viselő adón hallgatom –, a másikat azért, mert egyik címében nem szó szerint idézte Áder János államelnök amúgy unalmas március 15-i beszédét. Emellett dübörög az Európai Unió gyalázása és az, hogy a migránsok a hibások. Az egész olyan, mintha a felelős közszolgálati állásokban követelmény lenne a legalább megjátszott ostobaság, továbbá az erkölcsi érzék tényleges hiánya.

8

(*Március 17.*) Az állami tévé külpol főszerkesztője, Bende Balázs (eddig nem hallottam róla) szinte tombol. „Azok az európai migránspárti ballibek, akik 2015-ben, a röszkei határtámadás idején mindenféle aljas, idegengyűlölő, náci, fasiszta, embertelen népségnek neveztek bennünket, köztük a magyar baloldal színe-java is, akik éppen hogy csak börtönt nem követeltek a hazánkat védőkre, most összetehetik mind a két kezüket, hogy a magyar nemzet végtelen bölcsességében olyan kormányt választott, amely képes biztosítani az ország és az EU határait és szavatolni a polgárok biztonságát.”

Kedv, remények odalettek. Van, amit nem lehet elrontani: figyelem a szőlőhegy bokrainak duzzadó rügyeit – boldogságot osztanak –, a szép ütemre nyíló körtefaét, a meggyét, szilváét, cseresznyéét és az alma-

fa kibomló nagy, lusta virágát is. Az egyik nap a sombokor még csak ecsetheggyel pöttyözött, másnap már menyasszonyi fátyol borítja.

(*Március 18.*) Kutya nehéz úgy hazudni, ha az ember nemcsak hogy nem ösmeri az igazságot, de elképzelése sincs az alanyról és az állítmányról, a tárgyról és a határozóról, a jelzőről, a beszélt mondat hangsúlyairól, a dikcióról. A rendszer főbeszélőin régóta érzem a hazugság részegítő mámorát, szinte látom őket, ahogy füstös skót whisky, birspálinkák társaságában a hazugságversenyek eredményét értékelik. Müller Cecília másmilyen, ő a kényszerhazug kétségbeesését sugározza. Az operatív törzs produkciója így is provokatív. Müller Cecília főtiszt főorvos egyetlen kérdésre nem válaszol. Mégis, a kormánypropagandistákkal szemben nemcsak hogy nem szeret, nem is tud hazudni, ahogy beszélni sem, hiába próbálja, csak sóhajtozik, nincsenek igéi. Halkan szenved a lelke mélyén. Szívesebben üldögélne csendben egy sarokban, ölébe ejtett Wass Albertbe oltott Márai-jával. Jön belőle az adatvédelmi handabanda, hogy ugyanis az adatvédelmileg oly fontos jogvédelmi szempont miatt nincsenek közzétett területi adatok.

Orbán szerint mindenben az Egészségügyi Világszervezet ajánlását követjük. A WHO nem csak a nyílt információpolitikát követeli, egyértelműen és sokszor ismételtlen amellet van, hogy a lehető legtöbb embert kell tesztelni a koronavírusra, a pozitív eseteket azonnal el kell különíteni, a kontaktjaikat fel kell deríteni. Cecíliánk viszont azt dadogja, hogy a teszt semmit nem ér. Hogy sehol semmiféle teszt nem

lassította a járványt. Állítja, van egy ország (melyik, sóhajt fel a néző! Nem köti az orrunkra), amelyik már le is állt a teszttel. És így tovább... Édes Istenem!

A mi napusugaras vezetőink szerint, Cecília hangján is ezt mondják, a tesztelés a hosszú lappangási idő alatt is tömegesen fertőző betegség esetén fölösleges.

Időgép: A tiszti főorvos még április 7-én is állítja, felesleges tömegesen tesztelni... Valamivel nőtt az elvégzett tesztek száma, de még április második felében is látszik, hogy az Európai Unióban a lakosságához arányosítva Magyarországon végzik el a legkevesebb fertőzöttséget megállapító tesztet. Ekkor Szlovákiában kilenc áldozat van, Magyarországon 156, miközben Szlovákiában 60 százalékkal több tesztet végeztek el.

A „hány súlyos eset van?” kérdésre arról beszél, hogy sok az enyhe! Szerinte olyan sok lélegeztetőgépünk van, hogy ez optimizmussal tölthet el bennünket. (Nemsokára a miniszterelnök azt mondja, hogy meg kell sokszoroznunk a lélegeztetőgépek számát.) A tiszti főorvos az érthetőség határán túl mikrofonképtelen, a legegyszerűbb mondatok érthető megfogalmazására sem alkalmas. Az tényleg brutális, amikor még az sem érthető, hogy azt akarja-e mondani, hogy a vírust (a világon) *először Magyarországon* vagy *Magyarországon először* sikerült izolálni. Pedig hát ég és föld a különbség. Az első esetben világszenzációról, a másodikban egy rutinfeladat dicséretes megoldásáról van szó (naná, hogy az utóbbi az igaz).

Óvatosan a közösségi médiával! Mindenki azon pörög, hogy egyesek-

nek elégük van az öregekből. Az ország több helyén, főleg a turistákból élő településeken hangos a közösségi média a pestiek elleni gyűlölködéstől. A mi Tapolcai- és a Káli-medence határán lévő kis falunkban is szól egy helyi barát arról, hogy valami fb-csoportban gyalázzák a pestieket. A tapasztalat más: egyik kedvenc sétacélom, a salzföldi pálos kolostorom felé ballagok, amikor Klastrom utcai házából kilép az amatőr borász, invitál, kóstolnám meg a borát. Képtelen vagyok a járványra hivatkozva udvariatlanul elhárítani a meghívást, jól teszem, finom és tiszta a rizlingje. A helyiek kedvesek, messziről integetnek.

Orbán hang nélküli szöveget intéz nem a „közszolgálati”, hanem a közösségi médiában a néphez, ami a rendszer bénulásra ítélt gyávasága tükre. Senki nem mer neki szólni, hogy Főnök vagy Főmérnök, hagyja már abba, ez röhejes, mert akár egy ponty, hang nélkül tetszik tátogni. A dermesztően populistá rendellezéssel terhes szöveg később kerül csak elő: „Magánszemélyek és vállalkozások szerdáig megkötött hiteleinek tőke- és kamatfizetési kötelezettségét az év végéig felfüggesztik.” Az igazi szegényekről – nekik ugye nincsenek hiteleik – nem esik szó. Mellesleg mintha ki akarná végezni a bankokat. A forint árfolyama beszakad. Majd kiderül, hogy Soros a hibás.

Micsoda ellenpont Merkel viselkedése! Tényleg finom ízléssel nagyjából úgy beszél, mint aki egyszerre anyja, leánya, hitvese Németországnak. Nem mindegy, hogy a járvány költségeinek emelkedése idején Merkel kiváló, Orbán pedig kalimpál, tátog, mint a rossz úszó. Más-

felől „amikor a cunami eléri a partot, nem számít, hogy aki az útjába kerül, tud-e úszni”, mondja az osztrák járványügy szakértője. Valóban, cunami idején az úszók is megfuladhatnak, de ha jön a víz, jobb mégis, ha megtanultunk úszni.

A különleges jogrend kifejezés jogi eufemizmus, mert a különleges jogrend valójában azt jelenti, hogy kihirdetése a jog legfontosabb, morális rétegének alkalmazását függeszti fel, azaz legalapvetőbb szabadságaink kerülnek zárójelbe. Azt mondtuk, hogy a különleges jogrendről szóló felelős döntés az összes egyéb – a személyes szabadságot kevésbé korlátozó – lehetőség mérlegelése után hozható meg. Az egészségügyi törvény alapján járvány idején különleges jogrend bevezetése nélkül is lehetőség van a személyközi kapcsolatok korlátozására. Mindezt azért kell elmondani, mert a különleges jogrend az eddig ismertettnél is súlyosabb szabadságkorlátozást jelent.

Arra a kérdésre, hogy a fenyegető járvány idején a veszélyhelyzet jogszerűen bevezethető volt-e, a válasz az, hogy aligha. Az Alaptörvény szerint ugyanis a veszélyhelyzet az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén hirdethető ki. A katasztrófavédelmi törvény ezt példálózó (!) felsorolással egészíti ki: „tömeges megbetegedést okozó humánjárvány vagy járványveszély”. Az alkotmányos normavilágosság követelményét a legsúlyosabb alapjogkorlátozást előíró szabály esetében a példálózó definíció biztosan megsérti. Ne felejtjük, 2016 óta nyilvánvaló törvénysértéssel tartja fenn az állam a különleges jogrendhez nagyon is hasonló tömeges

bevándorlás okozta válsághelyzet ugyancsak alapjogokat korlátozó intézményét. Alkotmányos taxációt törvény nem bővíthet.

Arra, hogy a hatalom azonnal kész visszaélni a jogkorlátozás lehetőségével, a komlói és a székszárdi kormánypárti polgármesterek gyáva és antidemokratikus viselkedése is példa, akik kihasználva a különleges jogrend biztosította lehetőséget, a járványveszélytől függetlenül, az ellenzéki többségű képviselő-testületet megkerülve maguk döntöttek városuk éves költségvetéséről.

(*Március 19.*) E különleges páros magány egyik ritka, de édes haszna, hogy rég nem látott barátok, barátnék hívogatnak, ami a digitális kor előtt is ritka, hosszú és meghitt beszélgetések gyönyörűségét nyújtja.

Nem volt még ennyi új beteg Olaszországban: egy nap alatt 5322. Ugyanezen a napon 427-en haltak meg. Eddig az olaszok 3405 halottáról számoltak be, a kínaiak (persze a diktatúra egyetlen szavát sem szabad elhinni) kevesebbet, 3245-öt jelentettek.

A tisztii főorvos nagy napja, pont a tegnapi ellenkezőjét dadogja, ma már azt mondja, minél több laboratóriumi vizsgálatot, tesztet kell végezni. Közben ilyen fordulatok dőlnek belőle: „kijelölésre került... beszállításra kerül... kiszállításra kerül, hazaszállításra kerül... ne történjen orvos-beteg találkozás”. Minden mondatában hemzseg a való, a kerül, a történik. Szószivatag, mondatmocsár. Szinte egyetlen adatot nem mond. Közben nekem Ady és Arany nemzeti *együttműködésített* sorai járnak a fejemben: a föl-földobásra került kő, valamint a friglá-

da költő általi, azonnali határidőre történő elküldése. Meg persze az, hogy a felmenőket nélkülöző fűszál nem került létezésre, tekintettel arra, hogy a torsi közt nem került sor kelésre. Micsoda kulturális beszakadás! Mégis ismerős: utoljára nagyjából ugyanígy már nem is annyira a pártállami funkcionáriusok, inkább a munkásőrparancsnokok és az üzemi KISZ-titkárok beszéltek. Kiss Róbert r. alezredes a tiszti főorvos méltó versenytársa, bár ő más súlycsoportban indul, a csak sok levegővétellel teljesíthető semmiről szóló körmondatai már egy 21. századi rendőrbarokk nyelvhasználat sejtelmes körvonalait mutatják.

(*Március 20.*) Ma reggel Orbán a rádióban: van elegendő maszk és védőfelszerelés, sőt az ATV híre szerint azt is mondta (nem hallottam), hogy „milliószám van maszkunk”. Valójában mindenki tudja, hogy a kórházaknak és a házi orvosoknak sem jut maszk. Cecília asszony ugyanezen a napon tartott sajtótájékoztatóján az ugyanezt firtató kérdésre azt válaszolja, hogy van alapanyag, amiből maszk készülhet. Az alapanyag nem maszk. Hozzáteszi megint, hogy *egészséges embernek nem kell maszk!!!* Továbbá az az egészségügyi dolgozó, akiről kiderült, hogy koronavírusos beteggel találkozott, kap maszkot. Megáll az ész. Mindenki tudja, hogy a hosszú lappangás miatt tünetmentes fertőzöttek veszélyeztetik elsősorban az orvosokat és az ápolókat is.

A Hír TV-ben Péterfalvi. A területi járványügyi adatok nem személyes adatok, de az információszabadság korlátozása nemzeti hatáskörbe tartozik, ezért a járványügyi adatok jogosan titokban tarthatók, mert a döntést megalapozó adat fogalmába

tartoznak. Jézus, segíts! Veszélyhelyzetben nincs szükség információszabadságra...

A szakpolitikai felelősök, a miniszter és az államtitkár bujkálnak. Lehet, hogy sem Kásler, sem Horváth államtitkár nem kerül a járvány végéig elő? A Koronavírus Operatív Törzs tündököl a helyükön, legfőbb feladata, hogy a járvány legfrissebb híreiről, fejleményeiről rendszeresen tájékoztassa a közösséget és a sajtót. Az információszabadság kálváriája nagyjából ezzel kezdődött el.

Azt kérdezik az újságírók, hogy az összes európai országtól eltérően miért csak nálunk nem hozzák nyilvánosságra a területi járványügyi adatokat. Müller Cecília szerint a személyes adatok védelme miatt tartják titokban ezeket az adatokat. De hát hol vannak itt személyes adatok? Gulyás Gergely kancelláriaminiszter a Kormányinfón – a megtagadás indokát nyilván nem egyeztetették – azt felelte, hogy az operatív törzs álláspontja világos: nem szabad pánikot kelteni egy-egy településen.

A folytatás százalmas. Március 19-én a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke nyilatkozott az InfoRádióknak. Kifejtette, hogy kies hazánkban a közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó szabályrendszer „*formálisan* nem változott meg”, értsd: a veszélyhelyzet új szabályai az információszabadságot nem érintették, mégis annak „*hagyományos érvényesülése*” (ez meg mi a szösz) korlátozható, értsd: ha a főnökség úgy gondolja, a törvényt most már nem kötelező betartani.

Azt azért elmondta, amit minden joghallgató megtanult, hogy azok az

adatok, amelyek révén nem azonosítható meghatározott személy, nem tekinthetők személyes adatnak.

A NAIH-elnök egyrészt-másrészt beszédén mégiscsak felbátorodott újságírók ezután újból azt firtatták, hogy ha ezek nem védett személyes, hanem közérdekű adatok, akkor vajon hol érhetők végre el.

Másnap, március 19-én Péterfalvi besétált a Hír TV-be, és elmondta, hogy ezek valóban nem személyes, hanem főszabály szerint nyilvános közérdekű adatok. Ezeket a közérdekű információkat – folytatta – döntést megalapozó adatnak lehet tekintenünk, tehát szerinte szabadon eltitkolhatók! Legalábbis – noha ez talán finomkodás – tévedett. Az elnök az Alkotmánybíróság vonatkozó ítéleteiről és a törvényszövegről is megfeledezett, amelyek azt fejtik ki, hogy az automatikus, illetve alkotmányos tesztekkel nem igazolt nyilvánosságkorlátozás *mindig* alkotmányellenes.³ Aztán: „A közérdekű adatok megismeréséhez való jog súlyos sérelmét eredményezi tehát, ha az adatkezelő a nyilvánosság korlátozásakor pusztán arra hivatkozik, hogy az adat döntést megalapozó adat, de ennek igazolását mellőzi, mert ezzel kiüresíthető a közérdekű adatok nyilvánosságához való jog.”⁴

³ „Megállapítható azonban, hogy a közérdekű adatok nyilvánosságát érintő korlátozásnak csak olyan mértéke tekinthető alkotmányosnak, ami egy demokratikus társadalomban kétséget kizáróan szükséges, »kényszerítően« indokolt, ugyanakkor a korlátozással elérni kívánt célhoz képest arányos [...] Önmagában az a tény, hogy egy adat a közfeladatot ellátó szerv mindennapi munkája során, illetve a szerv döntésének előkészítésével kapcsolatban keletkezett, még nem indokolja megfelelően a közérdekű adat [...] elzárását a nyilvánosságtól.” [12/2004. (IV. 7.) AB határozat]

⁴ [5/2014. (II. 14.) AB határozat]

Az Alkotmánybírósági döntésekre reflektál az infotörvény hatályos szabálya, amely igyekszik a partalan értelmezést akadályozni: „A közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó *döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat*”-ról beszél, amely fogalom elemeinek nem felelnek meg a titkolt területi járványügyi adatok. Ebben az esetben akár fölösleges is olyan, egyébként érvényes elvre hivatkoznunk, hogy az alapjog-korlátozó szabályt tilos kiterjesztően értelmezni.

Operatív törzs, első virtuális sajtótájékoztató: nyolcvanöt betegből három halt meg. Müller tiszti főorvos (ez nincs kiragadva, mert ő így újbeszél): „Két elhunyt van ismételten, aki áldozatul esett.” „Ők, ha elkapják a megbetegedést, sokkal súlyosabban zajlik, mint a fiataloknál.” „Fatális végződéssel érjen véget az életük.”

Területi járványügyi adatokat továbbra sem hajlandók közölni! De hogy hány külföldi (!) van a fertőzöttek között, azt annál inkább! Amikor pedig az új fertőzöttek közül elfogynak a külföldiek, akkor snitt. Ugye, kormányzati hülyegyerekek, talán csak tudjátok, hogy Kínát leszámítva mindenhová külföldről jött a vírus?

Hetvenegy „létfontosságú” vállalatnál jelentek meg honvédelmi törzsek. Feladatuk az „ellátás biztonsága”, lesz később dobozgyárak és tésztagyárak is. És járőröznek a katonai rendész járőrök a helyőrségi városokban. Ez azért is fontos, mert... na erről értelmes mondat még nem hangzott el. Jó, de mi lesz azokkal a szerencsétlen városokkal, amelyekben nincs helyőrség?

Viszont nincs elég maszk, ellenben gumikesztyű sincs. A gyógyszerárak kirakatában erről táblák tájékoztatnak. Ugyanakkor több fényképet látok arról, hogy a pesti utcán páncélozott járművek dübörögnek. Kitettem egy Facebook-posztot ezzel a szöveggel: Ne tankot, szájmascskot! Ilyenre nem emlékszem, tíz perc alatt hetven like, ötven megosztás... Pár nap alatt 524-en osztották. Befutottam!

(*Március 21.*) A fertőzöttek száma száz fölé kúszott. A kormányzati sajtóban folyamatosan nemcsak gyalázzák, de fenyegetik is a független sajtó maradékát. A 444 cikke nemcsak arról szól, hogy a kormányzati heccsajtóban finomkodva „darab szar”-nak nevezik a független újságírókat, de rémhírterjesztéssel is vádolják. Talán fölös óvatosságból név nélkül idézik a volt pártállami Népszabadság Pártélet rovatos Bencsikjét, aki a koronavírusról képes volt így írni: „Mintha egy világméretű kísérletet futtattak volna le, amely révén azt akarták kideríteni, hogy megfelelően kiépített propagandával el lehet-e hitetni az emberekkel egy rettenetes világjárvány fenyegetését úgy, hogy a valóságban nincs semmiféle járvány, annak halvány nyoma sem? A válasz: igen.” Majd a cikk szerint újabban ugyanő azon rohíncsél, hogy a független sajtó újságíróit be kellene már ültetni egy rendőrautóba. Igen, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztést kaphat az, „aki különleges jogrend idején nagy nyilvánosság előtt olyan valótlan tény vagy való tény oly módon elferdítve állít vagy híresztel, amely alkalmas arra, hogy a védekezés eredményességét akadályozza vagy megghiúsítsa, bűntett miatt egy évtől

öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

(*Március 22.*) Röviden az EKINT-álláspont a felhatalmazási törvényről: ez a tervezet akkor is súlyosan kifogásolható lenne, ha Magyarország képes lett volna megőrizni a jogállamiság alapjait. A törvényjavaslat nem állít semmilyen korlátot a kormány cselekvési lehetőségei elé, a különleges jogrendre támaszkodó állapot így a végtelenségig fenntartható. Ilyen felhatalmazást a hatalomgyakorlás alkotmányos korlátait egyébként tiszteletben tartó kormányzat sem kaphat, az Orbán-kormány pedig nem ilyen, és semmilyen érv nem szól ilyen bizalom mellett. A jelenlegi helyzetben – ezzel bizonyítva, hogy nem kíván visszaélni a különleges felhatalmazással – elvárható a kormánytól, hogy akár politikai nyilatkozat formájában tegyen gesztusokat, amelyekkel az alkotmányosság és a törvények tiszteletéről szól. Ennek tartalmaznia kellene, hogy összhangban a WHO ajánlásával, kifejezi eltökéltségét, hogy az információszabadságot, a sajtószabadságot, a véleménynyilvánítás szabadságát a járvány idején tiszteletben tartja. A nemzetközi gyakorlatnak megfelelően közzéteszi a hiteles területi járványügyi adatokat. A bizalmat megerősítő intézkedésként a különleges jogrendhez hasonlító és törvénysértő módon 2016 óta fenntartott tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet hatályát megszünteti. Eljár annak érdekében, hogy a közszolgálatinak nevezett média a hatályos törvényeknek megfelelően fórumot biztosítson a társadalomban jelen lévő releváns véleményeknek, azaz az állami média legalább a

járvány idejére közszolgálati üzemmódra váltson.

(*Március 23.*) Ma reggelre harminchat új betegünk, egy újabb halottunk van. Szokatlan, hogy Orbán Balázs a felhatalmazási törvény indoklásáról szóló cikkét annak az Indexnek írta meg, amelyet a kormányajtó gyaláz, amellyel a kormány évek óta nem áll szóba.

Operatív törzs, Orbán Viktor először beszél adatokra hivatkozva, tárgyyszerűen. Ugyanakkor jópofának szánt parlagisággal fürkészekről és portyázókról tesz említést, akik az ő megbízásából szerte a világban védőeszközök után kutatnak. Április 17-i hír, hogy az egyik portyázó fürkész, ifj. Kovácsics Iván minisztériumi tanácsadó a CECZ Közép-európai Kft.-nél talált orvosi védőmaszkokat. E cégnél az apja, idősebb Kovácsics az egyik cégvezető. Mellesleg épp most találtak egy vörös törpe körül keringő, nagy valószínűséggel számunkra is lakható exobolygót, igaz, több száz fényévnnyire. Az átköltözés lehetősége egyelőre nem realitás.

Holnaptól minden intenzív osztályon dolgozó orvos és egészségügyi dolgozó speciális védőmaszkot kap.

Az ellenzék nagyon-nagyon szeretne volna megszavazni a felhatalmazási törvényt, de ezt Orbán diktátuma nem engedi meg neki. Szokása szerint 19-re lapot húz, de most a pakli tetejére nem ő teszi az alsót, hanem a sors osztja. Vajon most sem hagyja el legendás szerencséje? Orbán a 133 mamelukot 133 bátor embernek nevezi: „Nekem 133 bátor ember kell, az ország 133 legbátrabb embere kell” – mondta.

(*Március 24.*) Reggelre húsz diagnosztizált új betegünk van, és egy újabb halottunk.

M. telefonja méri: 18 ezer lépést tettünk meg a mai két sétán, az több mint 12 kilométer. Séta helyett jó lenne néha kocogni is.

Nagyon nagy csendben alkotmánybírót választ az Országgyűlés, mégpedig olyan jelöltet, aki nyilvánvalóan alkalmatlan, az alkotmányjoghoz és az alapvető jogokhoz soha semmi köze nem volt, viszont korábban a PSZÁF elmarasztalta bennfentes információval visszaélést. Mennyit mindent elmond ez az esemény a mai Magyarországról!

(*Március 25.*) Harminckilenc új fertőzöttel 226-ra emelkedett az igazolt fertőzöttek száma, egy további halott. Miközben egyelőre az ellátási kapacitásokban nincs hiány, a fertőzöttekhez képest nagyon magas a betegek aránya. Ez nyilván összefügg az elvégzett tesztek még mindig nevetségesen alacsony számával.

(*Március 26.*) Olaszországban már 7530-an haltak meg, Spanyolországban körülbelül négyezren, Magyarországon mára újabb harmincöt fertőzöttet regisztráltak. Az Európai Parlament illetékes bizottsága a felhatalmazási törvényt bírálja, az Európai Bizottság közbelépését kéri a szabadságjogok védelme érdekében.

Általános alapjövedelmet javasol újból a Párbeszéd. Nálunk a munkanélküli-járadékot nemzetközi összehasonlításban is nagyon rövid ideig folyósítják. Ezt szeretnék kiterjeszteni.

Az autokráciák, az Orbán-rendszer is, többnyire szociálisan is érzéketlenek; a rezsím működése az elesetteket, a társadalom peremén élőket büntetéssel fenyegeti. Nagyarányú és hirtelen szociális válság fenyegetésekor tipikusan elnyomás-

sal képes reagálni. Jellemző, hogy a járvány kitörése óta működő tucatnyi akciócsoport között egyetlen olyan nem akadt, amelyik a zsúfoltságban és tartalékok nélkül élő szegények védelmével foglalkozna. A rend fenntartása nehéznek tűnik egy olyan rendszerben, ahol sem bizalomból, sem szociális javakból nincsenek tartalékok.

Hivatalos, a tisztí főorvos állítja: egészséges embernek nem kell maszk. Még orvosnak sem – ha már folyton a büntethetőségen pörögnek, ez mi?

Az egészségügyi orvosszakértő Kunetz Zsigmond az ATV-n arról beszél, Pintér Sándor ugyan bejelentette, hogy a büntetés-végrehajtás nagy energiával gyártja a maszkokat, ám ezeket szerinte még soha senki nem látta. A teljes állami propaganda folyamatosan sulykolja, hogy a koronavírus csak a krónikus betegeket fenyegeti, ez egyrészt nem igaz, másrészt még a krónikus betegek is sokáig élhetnének. Érdeemes, közbevetőleg, hiszen ezt elég jól ismerem, a saját veszélyeztetettségemet a kormánypropaganda kontextusában értelmezni. Ha elkap a vírus, és tegyük föl, meghalok, az időközben jogszerűtlenül elkészített (lásd az erről szóló elemzést alább!), a széles néptömegek megnyugtatóására folyamatosan frissített, sorszámozott halállistára, tekintettel korábbi, legionella okozta tüdőgyulladásomra, mint idős, hatvanas éveinek végén járó, idült betegségben szenvedő kerülök majd föl. Csak-hogy tudtommal egészséges vagyok, futok, teniszezek, meredek hegyi ösvényeken kapaszkodok fel, gyógyszer soha nem szedek. Jut eszembe, az egyik koronavírusos elhunyt gye-

reke is azt mondta, hogy ellentétben a hivatalos közléssel, amelyben az elhunytnak a család számára nem ismert krónikus betegségeit felsorolták, édesapja, leszámítva fájós térdét, egészséges volt.

Az operatív törzs, miután a területi statisztikai adatok kiadását a személyes adatok védelmére hivatkozva (!) megtagadta, a járvány halottainak listáját, sorszámozva, személyesen azonosítható módon (akadt eset, amelyben az azonosítás nyilvánosan meg is történt), személyes kórtörténetükre vonatkozó szenzitív adatokkal együtt hozta nyilvánosságra. Mintha – anélkül, hogy ebből bármiféle politikai vagy egyéb hasznuk lenne! – szándékosan taposnának a magánéleti jogokon! Erre válaszul a Társaság a Szabadságjogokért támadónak egyáltalán nem mondható közleménnyel fordult hozzájuk, sőt el is végezte helyettük az operatív törzs, illetve a NAIH alkotmányos kötelezettségéből fakadó munkát, bemutatta, hogyan kellett volna a járványügyi adatokat a magánéletet nem sértő módon nyilvánosságra hozni. Az operatív törzs ahelyett, hogy megköszönte volna a TASZ által elvégzett, az állami költségvetést nem terhelő ingyenmunkát, abban a biztos tudatban, hogy Magyarországon a súlyos jogsértés miatt soha senki nem vonhatja felelősségre, alkotmányos államban ismeretlen pökhendiséggel azóta is folyamatosan bővíti a nyilvánvalóan jogsértő listáját. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság pedig hallgat, mint húsvéti nyuszi a fűben.

Hatezer fölött van az eddig elvégzett hazai tesztek száma, a hivatalosság nem ismeri el, hogy ez kevés.

Ausztriában napi tizenötezer, Németországban március 26-i információk szerint heti több száz ezres nagyságrendre emelhetik a tesztek számát.

Gulyás, amikor valaki azt kérdezte, hogy kapnak-e az önkormányzatok az államtól támogatást a hirtelen többszörösére emelkedett feladataikhoz, azt válaszolta, hogy a kérdés rossz, mert az állam se kap pluszforrást a feladataihoz. Szerintem pedig nem a kérdés, hanem a válasz rossz. Ez nem a társadalmi életet szervező, hanem az elnyomó állam hangja. Az állam csinálhat pénzt, az önkormányzat nem, a kormány az önkormányzatoktól évek óta elvesz önállóságot, intézményt, forrást, válság idején is csak parancsot oszt.

Orbán megfogalmazása szerint az Országgyűlés és nem a kormány szünteti meg a veszélyhelyzetet, akár öt nap múlva is. A jogi valóság ennek a fordítottja.

(Március 27.) A világon 530 ezerre, nálunk újabb harminckilencel 300-ra nőtt a fertőzöttek száma. Ma jelent meg, holnap lép hatályba a kijárási korlátozásról szóló kormányrendelet.

(Március 28.) Negyvenhárom új fertőzött, egy újabb halott. Eddig mindössze 10 303 mintavétel történt. A megállapított új fertőzések száma – igaz, nemzetközi összehasonlításban extrém alacsony mintavétel mellett – stagnál. A Jóisten vagy a Sors adja, hogy Orbán hosszú szerencseszériája ne éppen most, ennél a járványnál szakadjon félbe!

Részlet az EKINT mai, *A demokrácia vagy az autokrácia a hatékonyabb válságkezelő?* című közleményéből: „Az olyan válságok idején,

mint a mostani koronavírus okozta helyzet, nagymértékű társadalmi összefogásra van szükség, integrációra, együttműködésre, szolidaritásra. Olyan kollektív javak ezek, amelyeket az autokráciák rendszeresen irtanak, hiszen hatalmuk veszélyeztetését látják bennük. Szokásos módon a civil szervezetek képesek mobilizálni és szervezni, a közösség érdekében átvállalni feladatokat. Válság idején segítségükkel nagyra nőhet a polgárok aktivitása ennek következtében. Ha azonban politikailag felépített hadjárat áldozatai voltak, akkor sem anyagi stabilitásuk, sem legitimitásuk nem elégséges ahhoz, hogy nagyarányú összefogás katalizátorai legyenek.”

(Március 29.) 408 fertőzött, két halott.

Katonák vették át a kórházak irányításának egyes feladatait, mától ők a kórházparancsnokok. Viszont vadkacsacsalád úszkál a Lukács fürdő kihalt medencéjében.

(Március 30.) Ketten haltak meg, 39 új eset.

Nem tudom szó nélkül hagyni, a tisztí főorvos minden megszólalása nyomasztó, ezek nem elszólások, hanem vérgonyasztó⁵ beszédmód, a leírására szolgáló új kifejezés a ceciliáda, melynek tartalmi képtelenségére, nyelvi alakjára pár újabb saját gyűjtésű illusztráció: „Nincs az a teszt, amely a járvány terjedését megállítaná”, „...egészségi állapotuk folytán ők már gyengébb egészségi állapotban voltak...” „...alkohol, cigaretta vagy valamilyen más gyógyszer”, „aki a munkahelyére igyekszik, szükségképpen elhagyja a lakását...”.

⁵ Kálnoky László: *Shakespeare: XIX. Henrik*

A járvány kezdete óta hallgató köztársasági elnök ma nem lustálkodott, azonnal aláírta a felhatalmazási törvényt.

Az EKINT felhatalmazási törvényről szóló állásfoglalásából: Miközben a jogrend egészét nem érintő, ezért a szabadságjogokkal sokkal kíméletesebb egészségügyi törvény a kormány által bevezetett korlátozásoknál ténylegesen szigorúbb intézkedéseket is lehetővé tett volna, a kormány súlyos alkotmányos mulasztást követett el azzal, hogy a szinte teljes alapjogi katalógus felfüggesztése és a demokratikus ellenőrző intézményrendszert megbénító különleges jogrend kihirdetése mellett döntött, mégpedig indoklás nélkül.

Az Alaptörvényben szabályozott különleges jogrendi állapotok különböző megoldásokat intézményesítenek a végrehajtó hatalom parlament általi ellenőrzésének biztosítására. A különleges jogrendek legtöbb formáját csak az Országgyűlés rendelheti el, azaz a jogrend és a közhatalom-gyakorlás „normális” működésének ideiglenes felfüggesztéséről a népszuverenitást megtestesítő Országgyűlés dönthet.

Nem ez a helyzet a hatályos veszélyhelyzeti állapotban, ahol a döntés – az Alaptörvény értelmében – *kizárólag a kormány hatásköre*, ahogyan a veszélyhelyzet megszűnésének megállapítása is kizárólagos kormányzati kompetencia.

Veszélyhelyzet esetén az Alaptörvény az Országgyűlés számára egyetlen jogosítványt biztosít: a kormány által tizenöt napra meghozott rendkívüli intézkedések hatályának meghosszabbításához parlamenti felhatalmazás szükséges. Az Or-

szággyűlés eme jogosítványa egyben azt is jelenti, hogy ezt a felhatalmazást az Országgyűlés bármikor visszavonhatja, ami azonban nem a veszélyhelyzet végét, csupán a kormányzati intézkedések hatályának megszűnését eredményezi.

Az Országgyűlés jelenleg az éves rendes tavaszi ülésszakát tartja, és normál ügymenet szerint ülésezik. Ha a veszélyhelyzet fennállása alatt az Országgyűlés ülésezik, egyidejűleg két rivális jogalkotó szerv is működik, mivel az Országgyűlés hatáskörébe tartozó, a veszélyhelyzettel összefüggő kérdésekről az Országgyűlés és a kormány is dönthet. Ez a megoldás, a jogalkotás technikáját tekintve, leginkább a pártállami időszakban létező intézményi viszonyokhoz, az Országgyűlés és az ún. Népköztársaság Elnöki Tanácsa közötti kapcsolathoz hasonlítható. Az Elnöki Tanács, igaz, csak akkor, amikor az Országgyűlés nem ülésezett, törvényerejű rendeletekkel törvényhozási tárgyokban törvényt módosított, illetve törvényhelyettesítő rendeletet bocsátott ki, amit az Országgyűlés azonban átírhatott vagy hatályon kívül helyezhetett.

Döntés eddig nem született a parlament működésének felfüggesztéséről, ugyanakkor a kormány éppen arra hivatkozva indokolja az időkorlát nélküli felhatalmazás biztosítását a rendkívüli intézkedések megtételére, hogy a parlament a megbetegedések miatt működésképtelenné válhat.

Az Országgyűlés működését meghatározó jogi rendelkezések – ideértve a házszabályt is – nem szólnak az online ülésezés lehetőségéről. A kormány képviselői szerint ennek előkészítése, az alkotmányos és

technikai feltételek megteremtése több hónapot venne igénybe. Ez az érv azonban aligha állja meg a helyét. Az Országgyűlésnél nagyobb Európai Parlament például azonnal váltani tudott, hogy a képviselők fizikai távollétében is működhessen: ehhez technikailag mindössze a képviselők birtokában lévő számítógép, nyomtató és szkennert kellett.

A végrehajtó hatalom rendkívüli cselekvési lehetőségét a korlátozott időtartamú felhatalmazás mindenképpen korlátozta volna. Ezt a kormánytöbbség, valódi céljait értelmetlen mellébeszéléssel palástolva, azért sem vállalja, mert a felhatalmazás biztosításához szükséges kétharmados parlamenti többség nagyon ingatag, egyetlen kormánypárti politikus kiesésével akár meg is szűnhet.

(*Március 31.*) Negyvenhat új fertőzött, egy halott.

Orbán mai videójában az Instagramon azon sajnálkozott, hogy miután az ellenzék – amely bármibe belement volna, azzal az egyetlen feltétellel, hogy a különleges jogrend határozott időre szóljon – nem szavazta meg a veszélyhelyzet meghosszabbításáról szóló javaslatot „néhány fontos döntésünk hatályát veszítette, léket kapott a védekezésünk hajója”, de sebjáték a léket befoltotta.

(*Április 1.*) Harminchárom új beteg, négyen haltak meg.

Ma éjjeltől a járvány kitörése óta először, igaz, csak megyei bontásban, de közzétették a területenkénti fertőzöttségi adatokat. Arról egy árva szót sem szóltak, hogy eddig miért nem. Emlékezzünk, a mondas eredetileg az volt, hogy a területi adatokat adatvédelmi okból

nem hozzák nyilvánosságra, majd perszonalizált formában a kegyeleti jog súlyos sérelmével közzétették az elhunytak kórtörténeti adatait.

Meglepően jól működik a home office, hatékony EKINT-értekezlet, utána a Budapesti Könyvszemle szerkesztősége, aztán írom, írjuk a mosléktörvényről szóló állásfoglalásunkat. Ha jól emlékszem, a mosléktörvény Fleck Zoltán nyelvi leleménye, egy értekezleten említette, mennyivel találóbb, mint az eddig használt salátatörvény! A salátában egymáshoz illő, illeszkedő elemek kerülnek ízléses rendben egymás mellé. Ha kovászos uborkát kevernek a pitéhez, almacsutkát a kaviárhoz: az moslék. Akár ez a törvényjavaslat. Estére, éjjelre. Hogy is volt? Olyan álmos vagyok, hogy mire a fejem eléri a párnát, már alszom.

A mosléktörvény szerint minden önkormányzati döntés, ideértve például az éhező kisnyugdíjas, a munkanélküli pár ezer forintos segélyezését is, ötnapos gondolkodási idővel a megyei, fővárosi védelmi bizottság előzetes jóváhagyásához lett volna kötve. Tudok olyan polgármesterről, aki, mert nem volt helyes néhány órát sem várnia, hajnali háromkor írt alá járványvédelmi eszköz beszerzéséről szóló döntést. A törvény hatálybalépése után ezzel is várnia kellett volna. Az önkormányzatok által normál ügymenetre tervezett szociális támogatási keretek a munkanélküliség növekedése, a szociális rászorultság tömegessé válása következtében gyorsan elapad. Helyben készültek olyan felmérések, hogy ezek forrását kétszeresére, pesszimista forgatókönyv esetén két és félszeresére kellene emelni. Az örült hatáskörelvonást inkább

visszavonták, mégpedig azzal az indokkal, hogy a kormány „a lehető legszélesebb körű, pártpolitikai határookra tekintet nélküli összefogásra” törekszik.

A járvány idején a múzsák hallgatnak. Magyarországon színházi előadásokat a veszélyhelyzet idején egyáltalán nem tartanak. Ugyanezen javaslat szerint a „lehető legszélesebb körű, pártpolitikai határookra tekintet nélküli összefogás” jegyében azokat az önkormányzati fenntartású színházakat, amelyeknek fenntartását az önkormányzatok nem tudják önállóan biztosítani, és ezért állami támogatást is igényelnek, olyan felügyelőbizottságok alá kell rendelni, amelyek öt tagja közül hármat a miniszter nevez ki és hív vissza.

A járvány idején a kormány szerint a „lehető legszélesebb körű, pártpolitikai határookra tekintet nélküli összefogás” jegyében éppen most jött el az ideje az anyakönyvi eljárásról szóló törvény olyan módosításának, amely szerint Magyarországon a biológiai nem törvényesen nem lehet megváltoztatható!

A járvány idején a „lehető legszélesebb körű, pártpolitikai határookra tekintet nélküli összefogás” jegyében a javaslat úgy módosítja a Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló törvényt, hogy eltörölte a fővárosnak a területre elrendelt változtatási tilalmát.

Későbbi eleme a történetnek, de folytatható: például a kormány szerint mostanában van ideje a kulturális szféra dolgozói közalkalmazotti státuszának megszüntetésére.

(Április 2.) Magyarországon egy új halott. Döbbenetes, hogy amíg Spanyolországban 72 ezer fertőzött mel-

lett 9400-an, addig Németországban 58 ezer fertőzött mellett 930-an haltak meg eddig. Majdnem tízszeres különbség.

(Április 3.) 623 fertőzött, újabb öt halott. Eddig az volt a mondás, hogy a háziorvosoknak védőeszközöket nem ad az állam, oldják meg maguk, ahogy tudják, ahogy akarják. Amúgy tíz háziorvos közül négy hatvanöt év feletti, nekik tehát nem lenne szabad a betegekkel találkozniuk, a többiek munkája az amúgy is nagyobb forgalom miatt többszöröződött meg. Mostantól legalább ígérenek valamit.

Ma Orbán arról beszélt, hogy Brüsszel az ellenségünk. „Brüsszelben ülnek valami buborékban, és osztják az észet, ahelyett, hogy mentenék az életet, ne hagyjuk magunkat provokálni. [...] Tényszerűen hamis állítások azok, amikkel operálnak az ellenfeleink, ebben az esetben nyugodtam mondhatom, hogy az ellenségeink.”

A koronavírus még nem érkezett meg a borsodi falvakba, de az éhezés és a fázás már igen. Tömegesen vesztek el az állásukat az ingázók. Sem helyben, sem távol nincs munka.

A papok a hőseink. Orbán szerint a bátrak első helyén a papok, a másodikon az állami vezetők, a harmadik helyen a rendőrök, egyenruhások vannak. A sor végén szerénykednek az orvosok.

(Április 4.) Ötvenöten fertőződtek meg, hat új halott.

Egész Európa Orbán önkényeskedő rendszerének kritikájától hangoz. Ami a legmegdöbbentőbb, hogy még a bírálat tárgyát tekintve is összes kritikusa az orbáni propaganda foglya. Ebben a mindig felü-

letes világsajtón kívül jócskán van felelőssége az ellenzéknek is. A valóság azon hazug orbáni interpretációját harsogja a világ, miszerint a korlátlan időtartamra meghirdetett veszélyhelyzet megszüntetése az Országgyűlés kezében van. Erre a bírálók azzal vágnak vissza, hogy de hiszen ott Orbánnak kétharmada van, amire Orbán ríposztja így szól: 2018-ban így döntött a magyar nép. Ezzel szemben az igazság az, hogy a veszélyhelyzetet kizárólag a kormány, illetve, figyelemmel annak ügyrendjére, személyesen Orbán Viktor szüntetheti meg. Az Orbán által amúgy uralt Országgyűlés elvben ugyan visszavonhatja a felhatalmazását a rendeletek kiadására, ám ez nem érinti a veszélyhelyzet fennmaradását.

(*Április 5.*) Már 733-an fertőzöttek meg, mára pedig ez a szám 55-tel nőtt, ketten megint meghaltak. Az ATV eközben karizmatikus alapkarakterének megfelelően arról az örömhírről számolt be, hogy csökkent a halottak száma. Az elhunytak közül néhányan már most, jóval a végítélet előtt feltámadtak, új életre keltek. Budapesten sok fertőzött van.

(*Április 6.*) Tizenegy új azonosított eset, négy halott. Orbán, ez számomra érthetetlen, hirtelen kampányüzemmódba kapcsolva, megígérte évente egy héttel növekvő ütemben a 13. havi nyugdíjat! Azaz a brutális pénzromlás idején a jövő év februárjában egyheti nyugdíj-kiegészítést adnak (pontosabban, persze, ő adja).

Botka Szegedről Facebook-posztban azt javasolja, hogy amelyik cég 2010 óta több mint 5 milliárd forint értékben nyert közbeszerzést, az hozzájárulásként fizesse be a szoli-

daritási alapba ennek az összegnek az egy százalékát, amelyik több mint 10 milliárdot nyert, az két százalékot fizessen, akik 100 milliárd forintnál többet kaptak, azok hármat adjanak az alapba. Ez összesen 120 milliárd bevételt jelentene. Jobb körökben erre azt kell mondani, hogy szociális demagógia. Nekem mégis tetszik.

Magyarország százezer maszkot és ötezer védőruházatot küldött az észak-macedóniai védekezéshez. A térség ilyen formájú segítése azért is fontos, mert ha a nyugat-balkáni országok legyengülnek, akkor nem tudnak hatékonyan védekezni a migrációs nyomás ellen sem – húzta alá Szijjártó Péter. Jó a szíve a mi kormányunknak.

(*Április 7.*) Ennyi halottunk még nem volt: kilenc egyetlen napon.

A Hír TV sajnos némileg késve jelent be, tovább már nem titkolhatja el a valót, ma végre lehullt a lepel, a szakértők erősen valószínűsítik, hogy valóban Soros György amerikai spekuláns áll a forintromlás mögött. Az titok persze, hogy miért nem szóltak időben. Ráadásul most, feltehetően pont a Hír TV igazságbombájára reagálva, erősödik a forint. Ebből is látszik, Sorost minden hájjal megkenték.

(*Április 8.*) Hetvennyolc új fertőzött, tizenegy halott.

(*Április 9.*) Nyolcvanöt fertőzött és nyolc halott. A hírek szerint a Lehel téri piacon megbüntették az első feketézőt, mert drágán adta a csirkét. Müller Cecíliát azzal védik a közösségi oldalon, hogy szegény semmiről nem tud semmit, és ezért beszél alternatív grammatikával ennyi furcsaságot. Elfogadom, tegyük hozzá, az is furcsaság, véletlenül sem szól

a kormánypropagandától hajszálnyi eltéréssel sem. Most literátor hajlamaiba is betekintést enged: arról beszélt, hogy az ünnepre készülődve, kívül és belül egyaránt legyünk tiszták. Szerinte ezzel a „nagy költőt” Wass Albertet idézte, valójában viszont leginkább Márai füveskönyvének egy passzusára hasonlított kicsit az, amit mondott. Ugyan ez sem lenne örömtelibb, de mikor tulajdonít valamelyik kormányember Márainak egy Wass Albertet?

(*Április 10.*) Áder János, az államfők közt utolsóként, a nagyhét alkalmából a járvány ügyében megszólalt, igyekezett, Teréz anya szavait idézve, a személyes és a közösségi felelősséget összekötni. A szándék legalább helyes.

Egy nap alatt negyedével nőtt a fertőzöttek száma. Ez arányában nagyon sok. Orbán most már 7500-8000 szükséges lélegeztetőgépről beszél. Emlékezzünk arra, hogy Hadházy jóval a járvány előtt az Országgyűlésben tette szóvá, hogy az egyik szerinte elcsalt közbeszerzésen Magyarország a piacihoz képest kétszeres áron vett lélegeztetőgépeket. Miután Hadházy megmondta annak a cégnek a nevét is, amelyik a szerződési ár feléért szállított volna, Orbán magából kikelve vádolta meg korrupcióval. Csak mert bement a olcsóbb ajánlatot. Ha, amint sejttem, Hadháznak volt igaza, most közelebb lennénk ahhoz a 7500-hoz.

Orbán, rádióinterjú: „Az ellenzék esetében a járvány idején is a kormány megbuktatása a cél, viszont még egy idősotthont sem képesek működtetni.” Karácsony erre dokumentumokat vett elő, amelyekben a főváros kéri, hogy a kórházakból az otthonba visszaküldött embereket

szűrjék. A fővárosi kormányhivatal vezetője az egyik bemutatott iratban kifejtette, hogy szakmailag nem indokolt annak a betegnek a tesztelése, aki kórházból visszakerül az idősotthonba.

(*Április 11.*) Százhusz új fertőzött tegnap, nyolcan haltak meg.

Délután az ábrahámi szőlőhegyről az erdei ösvényen a hegyoldalban, a tölgyesen, az akácson és a borókáson keresztül leereszkedünk munkagépek kitaposta úton a kvarchomokbánya (Kvarc Ásvány Kft.) által még használt és már elhagyott bányatavakig. M. szerint ez a homokdűnés táj olyan, mint a sivatag. Szép, mondom. Szerinte meg nem. Vajon mitől szép és mitől nem a sivatag? Kiérünk Kisörsön keresztül a betonútra, mely a szurdokon keresztül visz vissza Salföldről Ábrahámra. A reggeli hegykerüléssel együtt, ahogy rendesen, ma is megvolt a tíz kilométer. Magán- és kutyaboldogság.

(*Április 12.*) Száz fertőzött, az eddigi legtöbb: tizennégy halott.

Nem tudtunk semmit Badacsonytomaj Szabad Állam rendelkezéséről, ezért húsvétvasárnap az erdő szélén jóhiszemű határsértést elkövetve átsétáltunk, ráadásul háziállat kíséretében a Badacsonytomajhoz tartozó Badacsonyörsön. Viszont tartózkodtunk a szeszes ital fogyasztásától.

„2020. április 10-én 10.00 órától 2020. április 13-án 24.00 óráig terjedő időtartamra Badacsonytomaj Város Önkormányzata Képviselő-testületének egyetértésével a kijárási korlátozására a Kormányrendeletben foglaltaktól szigorúbb szabályokról rendelkezünk: 6 óra és 22 óra között egyéni szabadidős sport-

tevékenység, szabadidős célú gyalogos közlekedés és háziállat közterületi sétáltatása céljából tartózkodni tilos! Szeszes ital fogyasztása tilos! Csoportosulni tilos! 6 óra és 22 óra között badacsonytomaji állandó lakóhellyel vagy badacsonytomaji tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy tartózkodhat.”

(*Április 13.*) Negyvennyolc fertőzött, tíz új halott.

A második kórházigazgatót rúgja ki a nyilvánosság elől bujkáló Kásler. A fehérvári kórházigazgató állítólag egy adatot késve adott meg. Az Országos Rehabilitációs Intézet igazgatójának pedig kétszáz ágyat (!) kellett volna kiürítenie, de ezzel a felmentés indoklása szerint késlekedett. Mellette tüntetett ma több száz beosztottja, levelet írtak Orbánnak, a döntést megalapozatlannak és teljes mértékben igazságtalannak tartják. A menesztés indoklásában leírt állításokat pedig a leghatározottabban visszautasítják. A kormányzati televízióból ismert propagandisták pedig a hatalommegosztásról papoló nyugat-európai liberálisokon élezik sok mindenre használt nyelvüket. Nem szégyellik magukat ezek az európaiak? Hatalommegosztás? Bruhaha?

(*Április 14.*) Halottak. Esterházy Péter ma lenne hetven. Még csak. Amíg élt, biztonságban éreztem magam (biztonságom szavatoltnak éreztem), amióta nincs, úgy érzem, több a félnivalóm. Mintha siratóasztal szony volnék.

Ma ötvennégy betegről, tizenhárom új halotról hallottunk.

Attól izzik a közösségi média és a független online sajtó, hogy mozgásképtelen, daganatos betegeket, végstádiumban levőket, demenciában szenvedőket raknak ki a kórhá-

zakkból, hogy helyet csináljanak a koronavírusos eseteknek. Tegnap az Országos Rehabilitációs Intézet igazgatójának leváltásánál olvastam, hogy az igazgató állítólag túlságosan védte a betegeit, ma arról, hogy a Jahn Ferenc Kórház krónikus belgyógyászati osztályáról, ahol ezek szerint értik az idők szavát, részvétlen agresszivitással hívogatták a hozzátartozókat, eltávolítják a kórházi ápolásra szoruló betegeket. Az állami betegjogi szervezetek a hírek szerint részben elérhetetlenek, részben némák.

Az Index kérdésére – miszerint „szerdáig az ágyak 60 százalékát kell felszabadítani a betegellátó intézményekben. Hogy haladnak a kiürítéssel?” – ki merik jelenteni, hogy csak olyat küldenek haza, akinek megoldható a gyógyítása otthon (nemcsak orvosszakmailag, hanem emberileg is). Azt a kérdést, hogy jó-e a fűnyírólév, hogy mindenhol 60 százaléknyi ágyat kell felszabadítani, mérlegelés nélkül, az operatív törzs sajtótájékoztatóján nem tették fel, ehelyett azt kérdezték meg, miért 60 százalék. Müller Cecília szerint a járvány miatt van erre szükség. Ettől okosabbak lenénk? Utóbb Müller Cecília asszony azt mondja, hogy „április 19-ig kell a kórházaknak 50 százalékos ágykapacitást előkészíteni. A következő ütemben kell ezt 60 százalékra növelni, vagyis száz ágyból hatvan ágyra kell majd készen állnia koronavírusos betegek ellátására.”

Az információszabadság úgy hiányzik, mint az éhezőnek a falat kenyér. A betegek elzavarása, a kórházkisöprés ügyében az állami propaganda követhetetlen. Jelenleg 854 koronavírusos beteg van

a kórházakban. Az egészségügyi rendszer tartalékában országosan eddig is több ezer üres ágyat tartottak nyilván, persze bizonyára komoly szervezési feladat az elkülönítés megoldása. A kórházi ágyak előbb 50, majd 60 százalékát kellett üressé tenni szerdáig, ez 30-36 ezer ágy. Vagy-vagy. Ha elhinnénk, hogy tíz kórházi ápolat közül hat anélkül hazazavarható, hogy életesélyeiket veszélyeztetnénk, mit kellene gondolnunk a kórházigazgatók és a kórházi kezeléstről döntő orvosok eddigi magatartásáról? Időközben a hírek szerint létrehozna nyolctíz mobilkórházat is. A napokban számos beszámoló alapján biztosan tudjuk – gyakorló orvos, családtag beszél erről, nyilvánosan –, hogy küldenek haza demens, végstádiumos, rákos betegeket is. Vajon miért nem ütemesen biztosítanak szabad ágyat a járvány követelménye szerint? Tudják, csak nem mondják, hogy napokon belül negyvenötvenszereződni fog a fertőzöttek száma? Ez nem tartozik ránk? Vagy titokban áttérnének a nyájimmunitás politikájára, csak ezt eltitkolják a nyáj elől? Vagy ez megint valami átláthatatlan, lelketlen kommunikációs mesterterv?

Legeza Örs negyvennyolc éves fizikus, az MTA doktora, koronavírus-fertőzött beszámolója pokoljárásáról. A háziorvos kérése ellenére sem tesztelték és a László kórházból is hazaküldték: „Végül csaknem egy héttel az első jeleket követően vizsgálták meg, és kiderült, hogy koronavírusos. Müller Cecília tiszti főorvos egyébként minden tájékoztatóján elmondja, a háziorvos elrendelésére kötelező elvégezni a tesztet.” (Index)

(*Április 15.*) Ma hatvanhét és tizenkettő. Az ápolók némelyike sírva hívja a családtagokat, hogy béna, amputált végtagú vagy demens hozzátartozóikat vigyék haza.

Vojnich Erzsébet az elmúlt két évben festett izgalmas, arc nélküli, műanyag kezelábasokba burkolt alakos képeinek cikluscíme szerintem A világjárvány előérzete lehetne.

(*Április 16.*) Nyolc ember meghalt, hetvenhárom új fertőzött.

(*Április 17.*) 1263 ismert fertőzött, tizennégy halott, nyolcszázötvennégy koronavírusos van kórházban.

Ma megismerkedtünk Rozival, a gyereklelkű nyolcéves labradorral, aki a Vasút utcában lakik. Soma kutya egy hónapja először kergetőzött szabadon kutyabaráttal.

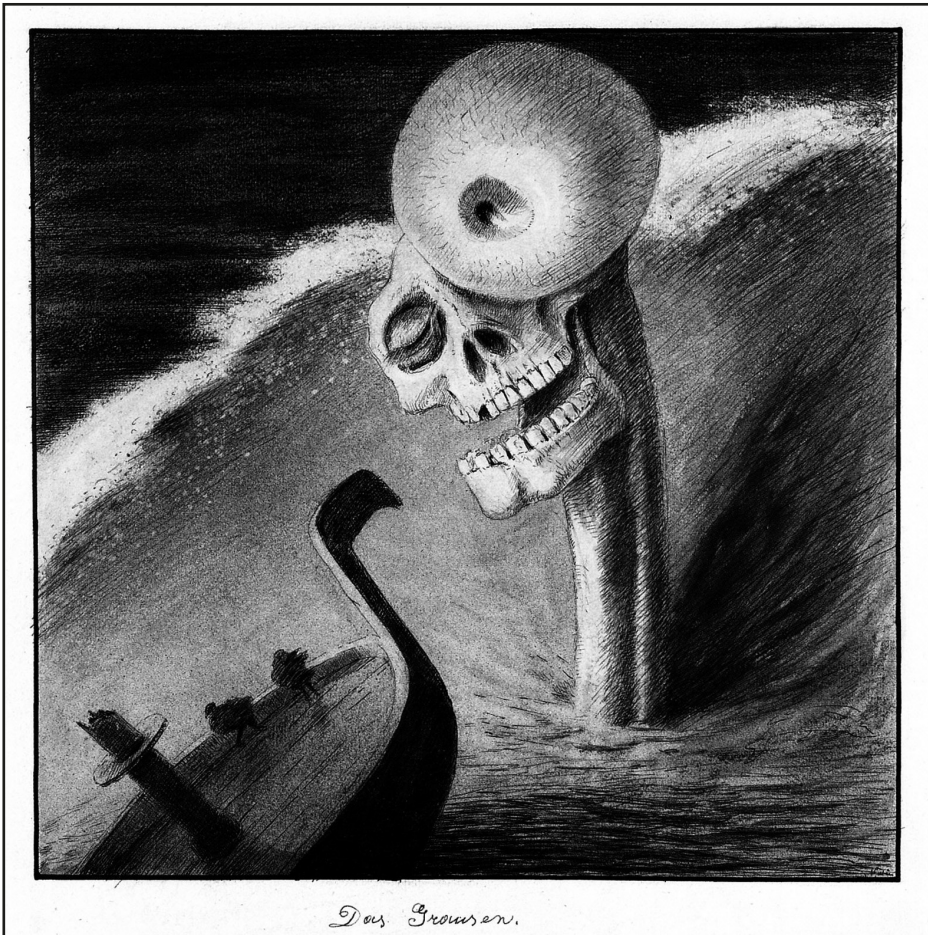
(*Április 18.*) Úristen, közérdekű adatok nyilvánossága Magyarországon! A betegek hazaküldése terén teljes a kommunikációs káosz. Ma a tiszti főorvos eddigi szavait egyszerűen elfelejtve már nem az ágyak 60, hanem 50 százalékának felszabadításáról beszél. Ugye, a múlt heti miniszteri utasítás még legalább 60-ról szólt. Müller Cecília szerint a kórházakban 66 ezer ágy van, kihasználtságuk 65-70 százalékos (ezt eddig tudtommal nem mondták). Ez azt jelentené, hogy nagyjából 20 ezer szabad ágy van, és, gondolom, ezt már nem mondta, akkor körülbelül 15 ezer vagy ennél valamivel kevesebb beteget raktaraknak ki a kórházakból. De továbbra is az a kérdés, hogy ez a hatalmas tartalékkapacitás miként viszonyul a jelenleg 854 kórházban ápolat koronavírusoshoz, a fertőzés milyen dinamikájával számolnak? („A múlt héten kapták meg a kórházak vezetői az Emberi Erőforrások Minisztériumá-

nak levelét, ami a kórházak kiürítéséről, ágykapacitások felszabadításáról szóló miniszteri utasítást tartalmazza, derül ki az RTL anyagából. A levélben Kásler Miklós arra utasít minden vezetőt, hogy április 15-ig tegyék szabaddá az alájuk tartozó kórházak közfinanszírozott ágykapacitásának minimum 60 százalékát.”)

(Április 19.) Már 1916-an megfertőzöttek, meghalt újabb 17 beteg, természetesen krónikus, mert nálunk más nem hal meg koronavírusban, csak krónikus betegek.

Orbán, szakemberekre hivatkozva közölte, hogy május 3-ra várja a járvány csúcspontját; sajnos nem mondta meg, hány órára!

24

Alfred Kubin: Horror